

Zaor, Olga: V hlíně snů a skutečnosti. Autobiografické postupy v próze Pavla Růžka a Jerzyho Pilcha
(posudek vedoucího diplomové práce na oboru komparatistika na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce je založena na komparativní interpretaci děl dvou autorů, u nichž lze nalézt podobné rysy jak v rámci obrazu autorského života, tak i v rámci jejich děl. Právě aspekt analogie či podobnosti staví Olze Zaor základní rysy, jimž se analýza věnuje. Práce pevně sleduje a drží své zaměření, neodbývá k problematice související, ale jinak založené, a zřejmé je i směřování k zobecňujícím postulátům, které analýza materiálu umožňuje.

Metodologie

Práce vychází z textové analýzy. Je dostatečně materiálově podložená a její přínos je i v rovině heuristické: Českému čtenáři nabízí ucelenou interpretaci díla Jerzyho Pilcha, které je v českém kontextu dostupné jen částečně, a v případě Pavla Růžka pak nabízí nejen podstatné doplnění jeho autorského (biografického) obrazu, ale i povědomí o díle; pracuje totiž nejen s vydanými texty, ale i s nevydanými rukopisy a se sekundárními autorskými zdroji (korespondence, poznámky).

Výrazným rysem práce je schopnost vytvořit, ale poté i překročit rovinu popisu. Olga Zaor tak může na konkrétním materiálu rozvíjet i obecnější, teoreticky zaměřené typy úvah. Tato oscilace mezi konkrétní evidencí a charakterizací materiálu na straně jedné a mezi širším, abstrahujícím diskursem dodává práci vnitřní dynamiku a přesah.

Práce s odbornou literaturou

Práce je dle mého soudu podložená zcela dostatečným a adekvátním spektrem odborné literatury, která je nejen konspektována a parafrázována, ale i domyšlena, problematizována a analyzována. Zohledněna je jak literatura obecná, teoretická, tak naopak i konkrétní recenze, dobové stati a další dílčí zdroje. I zde tímto scelením vzniká vnitřně vydatný a produktivní útvar akademického psaní. Vzdělání získané původně v polském kontextu umožňuje autorce vnášet do „hry“ i odbornou literaturu v českém prostředí dosud „neobehranou“, ba i neznámou. Tím práce získává další porci své myšlenkové svěžesti.

Styl a prezentace

Styl práce se vyznačuje vůlí a ochotou jít nad rovinu bezpečné evidence (konstatování zjevného). Práce tematizuje proces hledání, kladení si otázek a ověřování, nakolik je ten který aspekt produktivní a nakolik jej lze pojednat tak, aby byl podložen zřetelnou a koherentní argumentací.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce je psaná stylem, který od konkrétního materiálu odbíhá k teoretizujícím či historizujícím exkurzům, ale z nich se opět ukázněně vrací a z těchto výletů přinesené kontextualizace využívá pro lepší nasvícení vlastního materiálu. Tento postup je koherentní. Veškerá argumentace je podložená a je jí možné dobře sledovat.

Celkové hodnocení

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě; vnímám ji jako přínosnou nejen z hlediska předvedení tvůrčích schopností autorky, ale i z hlediska odborné komunity, protože se věnuje tématu v našem prostředí dosud akademicky neřešenému. Navrhuji její hodnocení známkou **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 8. 9. 2014

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.